

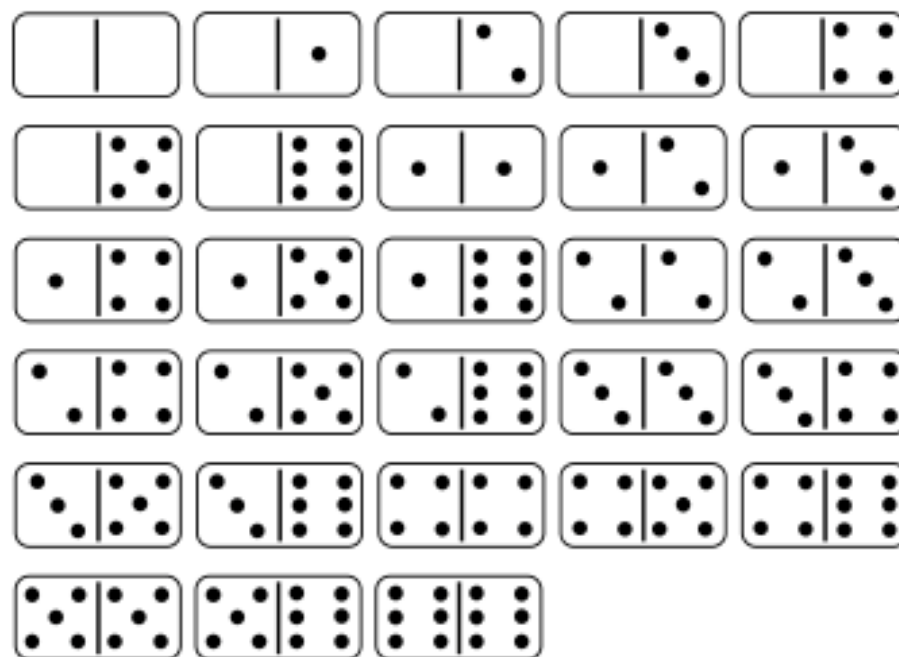
Grafuri euleriene

Aplicații

Grafuri euleriene

Problemă – joc domino

Piesă de domino – două fețe, numere $0..n$, de obicei $n=6$

Grafuri euleriene

Problemă – joc domino

Șir de piese de domino – respectă regula de construcție:
primul număr de pe piesa adăugată la șir = al doilea număr
de pe ultima piesă din șir

Grafuri euleriene

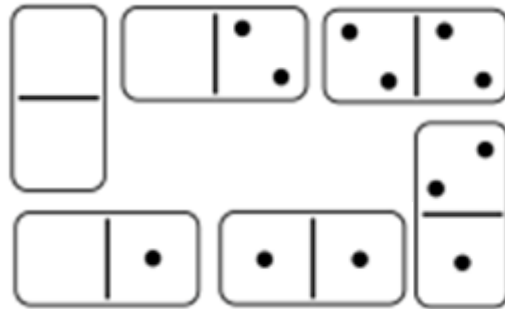
Problemă – joc domino

Se poate forma un șir de piese de domino care să conțină **toate piesele** + să se termine cu același număr cu care a început (un șir circular)?

Grafuri euleriene

Problemă – joc domino

Exemplu – dacă folosim doar piese cu numere 0..2
putem forma un ciclu

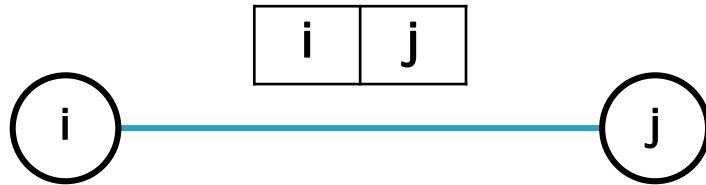

Grafuri euleriene

Problemă – joc domino

Graf asociat

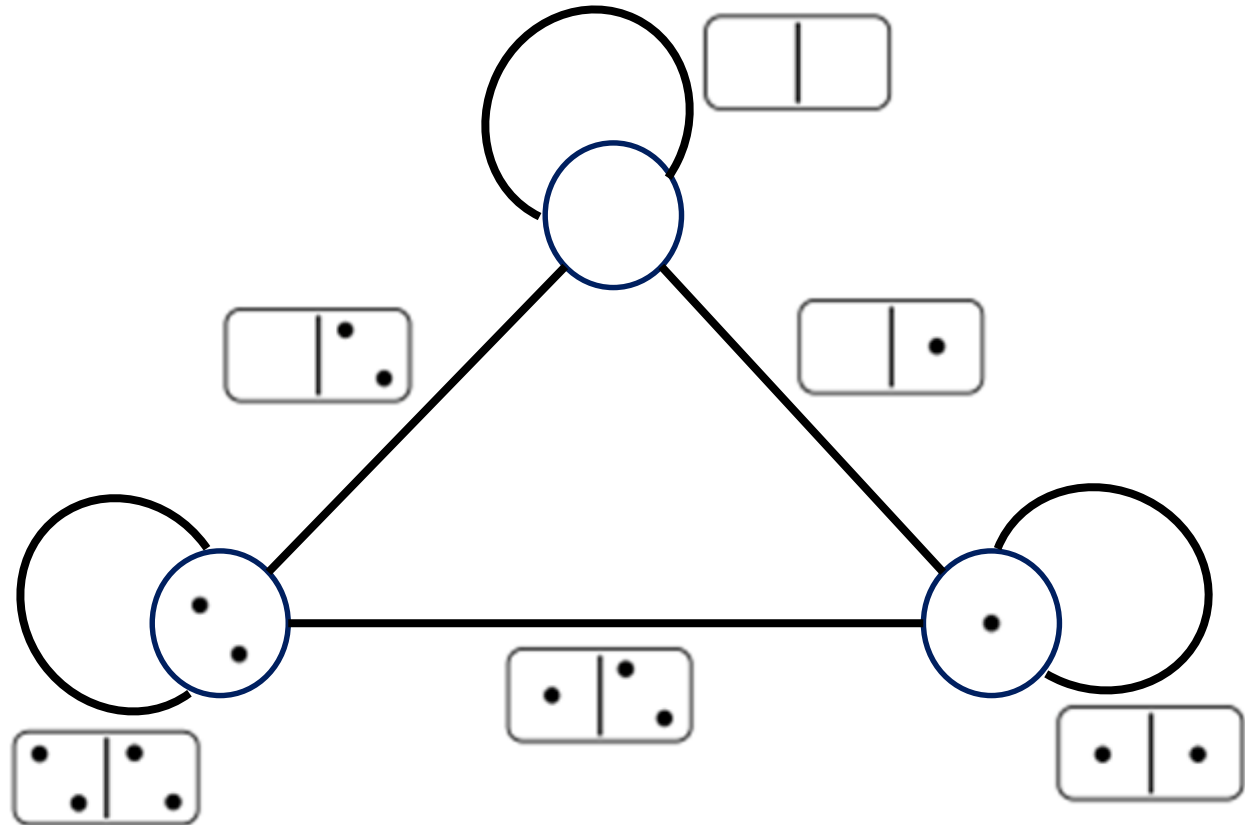
- vârfuri – numerele de pe piese
- muchii – perechi de numere (piesele)
- se pot lipi doar piese asociate muchiilor adiacente

Grafuri euleriene

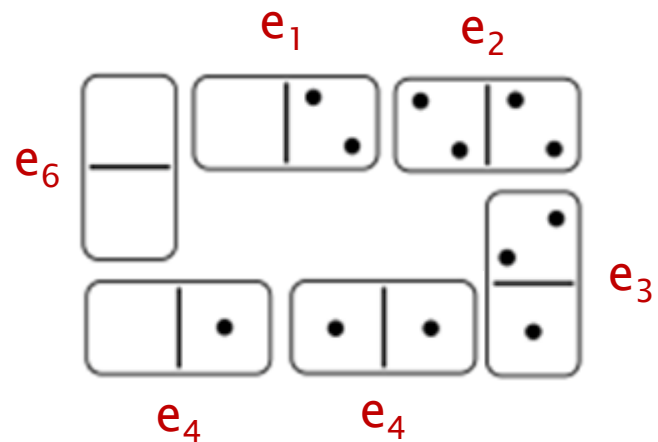
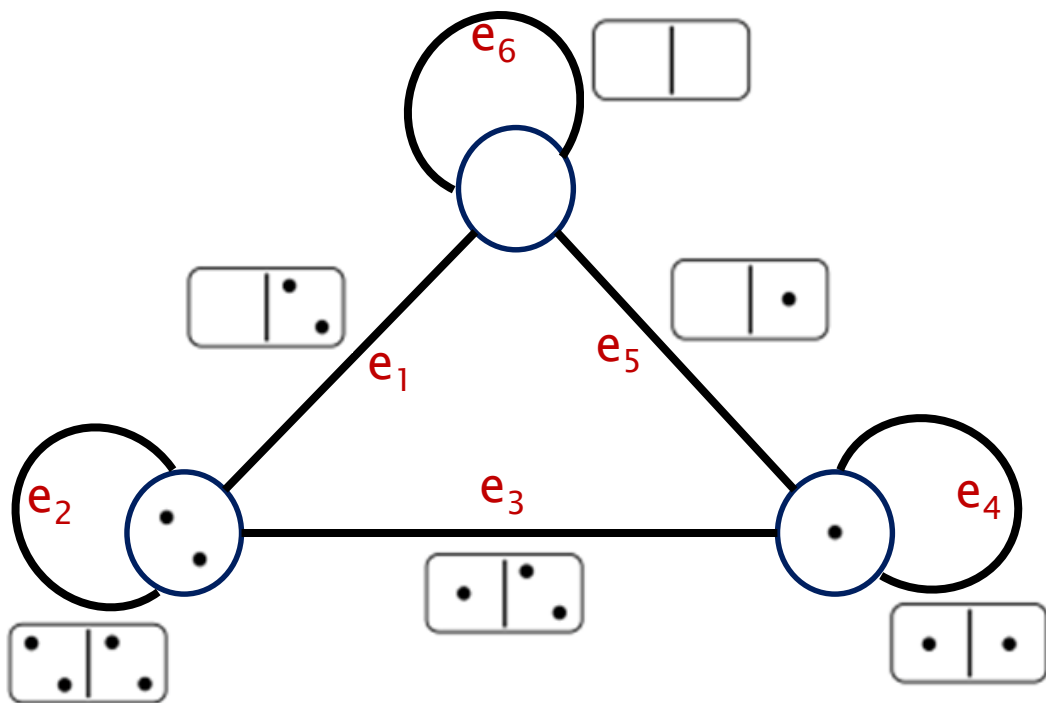
Problemă – joc domino

$n=2$

Grafuri euleriene

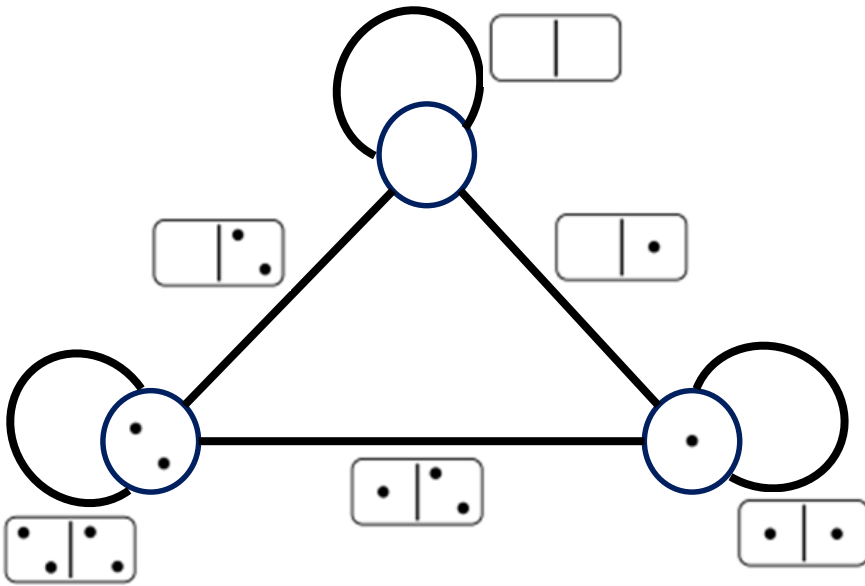
Există ciclu de piese \Leftrightarrow există ciclu eulerian în (multi)graf

Grafuri euleriene

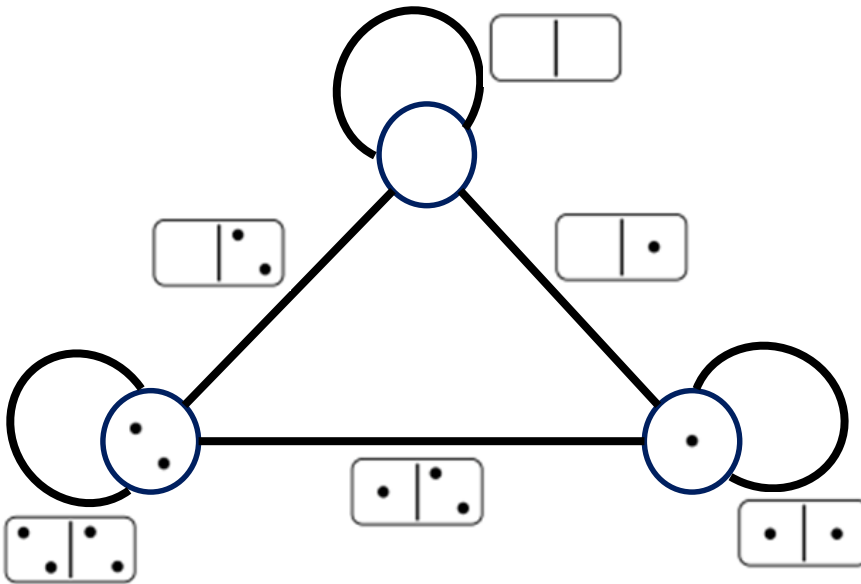
Pentru ce valori ale lui n există există ciclu eulerian în (multi)graful asociat?

Grafuri euleriene

Pentru ce valori ale lui n există există ciclu eulerian în (multi)graful asociat?

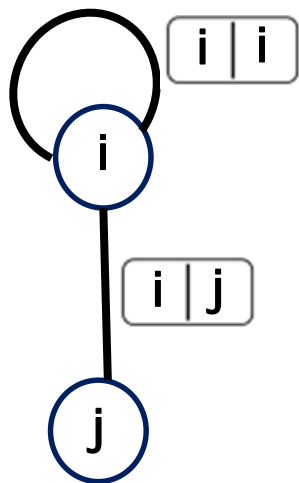

$d(i) = ?$, pentru $i = 0, \dots, n$

Grafuri euleriene

Pentru ce valori ale lui n există există ciclu eulerian în (multi)graful asociat?

$$d(i) = n+2$$

(muchii incidente în i sunt:

bucla etichetată (i,i) și

muchii etichetate $\{i,j\}$ cu $j \neq i$, $j \in \{0, \dots, n\}$)

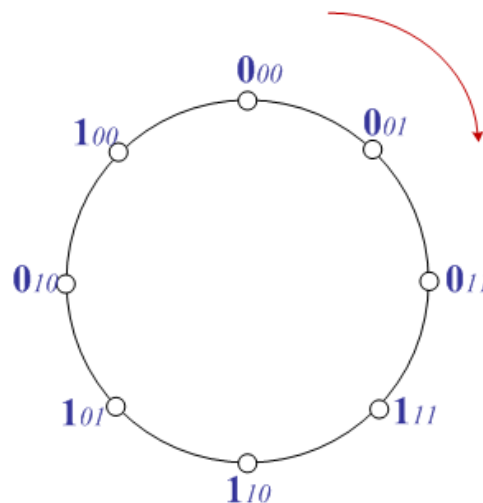
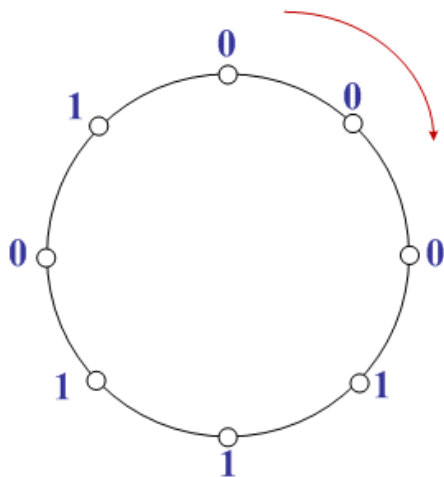
\Rightarrow trebuie ca n să fie par

Grafuri de Bruijn

Grafuri euleriene

Problema lui POSTHUMUS

- ▶ $f(n)$ = numărul minim de cifre de 0 și 1 care se pot dispune circular a.î. între cele $f(n)$ secvențe de lungime n de cifre succesive apar toți cei 2^n vectori de lungime n peste $\{0,1\}$ (citite în același sens).
- ▶ Evident $f(n) \geq 2^n$. **Are loc chiar egalitate?**

Grafuri euleriene

Variante

- ▶ Construcția unui șir pentru un alfabet pentru care se cunosc k -subsecvențele sale (toate)
- ▶ Construcția unui șir de lungime minimă pentru care să conțină subsecvențe (distincte, de lungime fixă/ oarecare) date

Grafuri euleriene

► Universal string problem (de Bruijn, 1946)

Determinați, dacă există, un șir care conține ca subsecvente toate șirurile binare de lungime k o singură dată

$$k = 3$$

000, 001, 010, 011, 100, 101, 110, 111

R: 00011101

► Shortest superstring problem:

Date șiruri distincte (de aceeași lungime / nu neapărat) determinați cel mai scurt șir care conține ca subsecvențe toate aceste șiruri.

ACG, GCA, CGC, CGT, GAC, GCG, GTA, TCG

R: TCGACGCGTA

Grafuri euleriene

Universal string problem (de Bruijn, 1946)

▶ $k = 3$: 000, 001, 010, 011, 100, 101, 110, 111

Varianta 1: Modelare cu graf de suprapuneri:

- vârf = k -șir
- arc = se poate continua cu

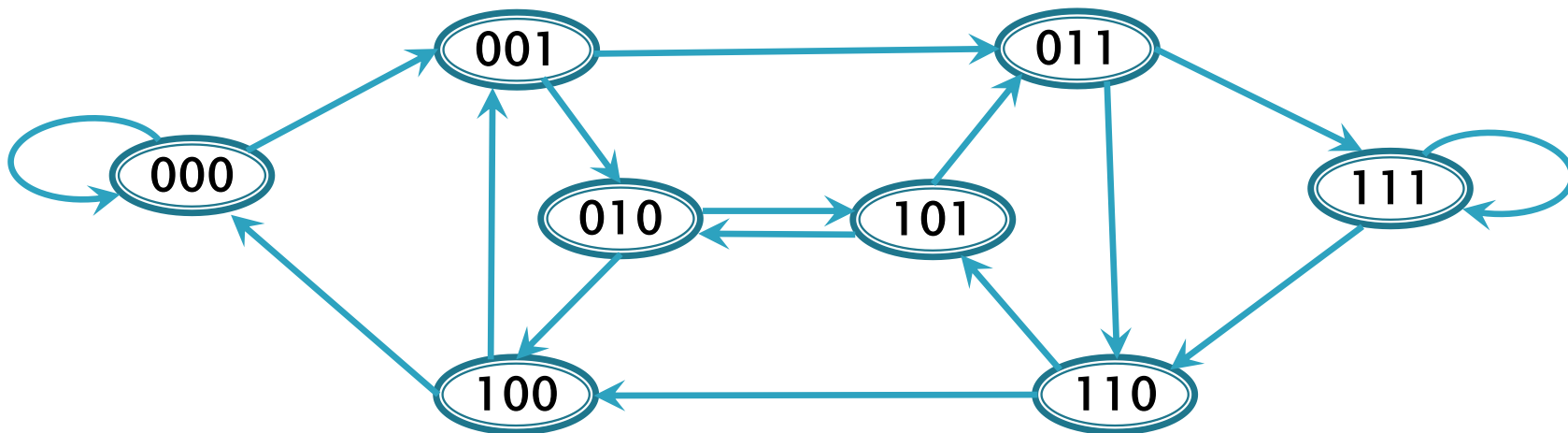
Grafuri euleriene

Universal string problem (de Bruijn, 1946)

► $k = 3$: 000, 001, 010, 011, 100, 101, 110, 111

Varianta 1: Modelare cu **graf de suprapuneri**:

- vârf = k -șir
- arc = **se poate continua cu**

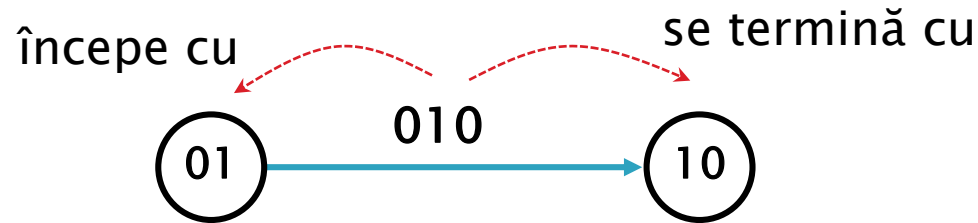

Pb se reduce la a determina dacă există drum **hamiltonian** în graf – dificil computațional

Grafuri euleriene

Varianta 2: Modelare de Bruijn a supapunerilor – multigraf:

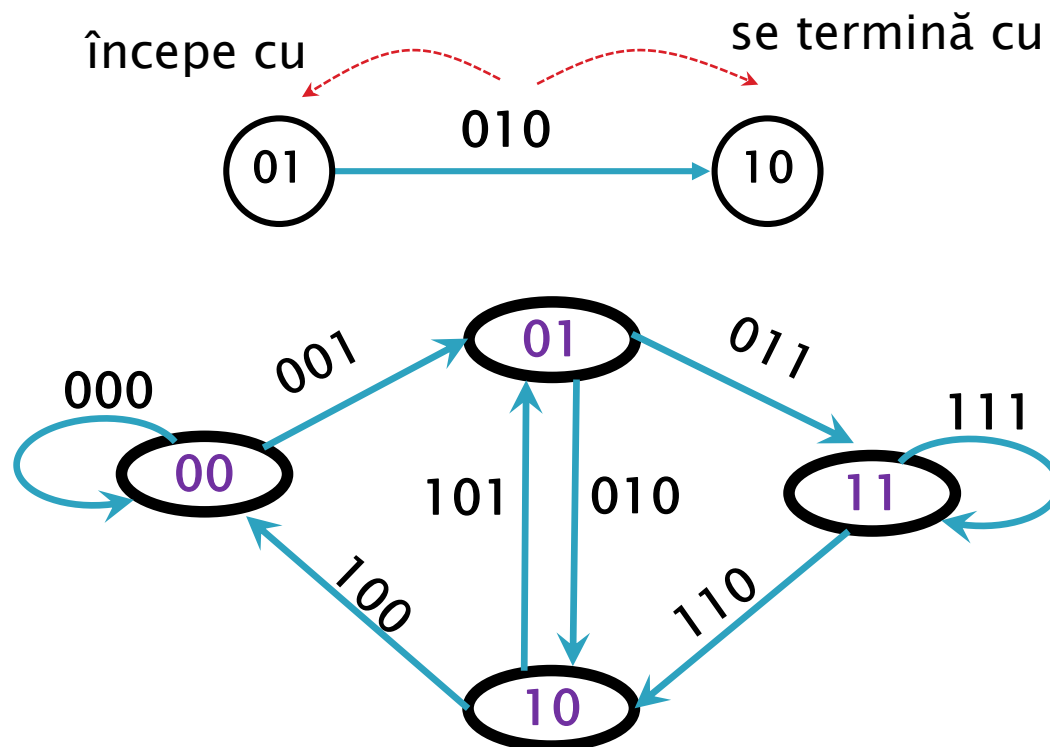
- Arcele corespund k șirurilor
- Vârfurile corespund $(k-1)$ -șirurilor și arată suprapunerile

Grafuri euleriene

Varianta 2: Modelare de Bruijn a supapunerilor – multigraf:

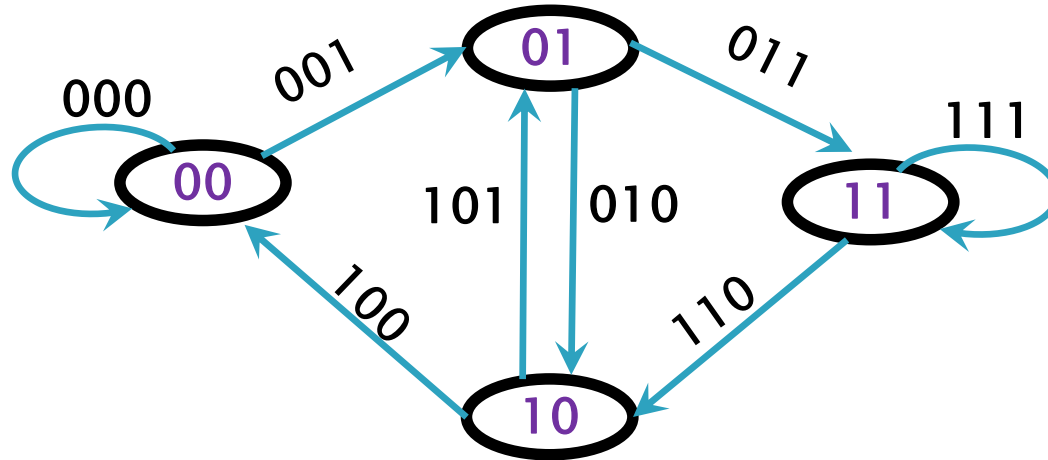
- Arcele corespund k șirurilor
- Vârfurile corespund $(k-1)$ -șirurilor și arată suprapunerile

Problema se reduce la a determina dacă există drum/circuit **eulerian** în graf – polinomial

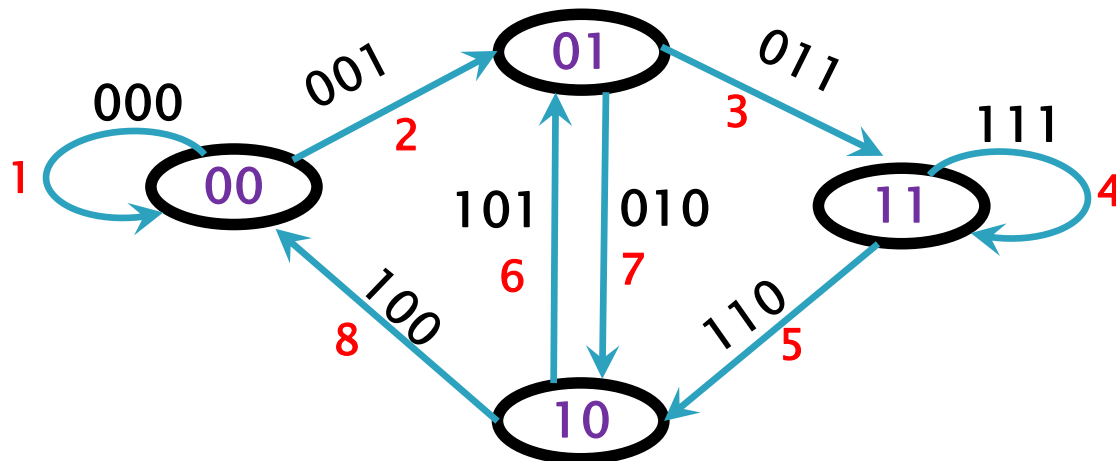
Grafuri euleriene

- Este eulerian graful de Bruijn asociat k-secvențelor binare?

Grafuri euleriene

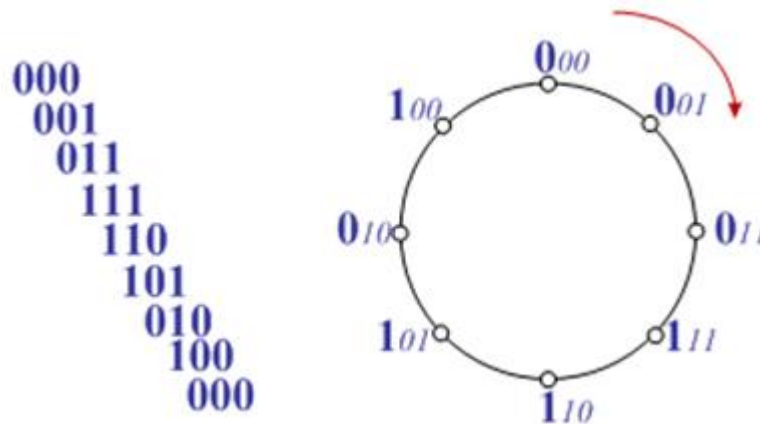
- Este eulerian graful de Bruijn asociat k-secvențelor binare?

Circuit eulerian 00 – 00 – 01 – 11 – 11 – 10 – 01 – 10 – 00

indicat cu numere pe arce – soluție la problema lui POSTHUMUS pentru $n=3$

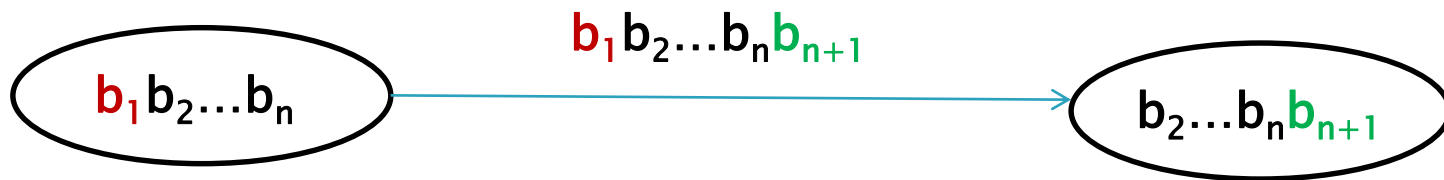
R: 00011101
(prima cifră din etichetele arcelor)

Grafuri de Bruijn

Multigraf

- ▶ $V(B_n) = \Sigma^n$ (unde $\Sigma = \{0,1\}$ mai general $\{0,1,\dots, p\}^n$)
(sau cuvinte de lungime n peste un alfabet finit)
- ▶ $E(B_n)$ etichetate cu Σ^{n+1}

- ▶ B_n este eulerian
 $d^+(v) = d^-(v) = |\Sigma|$

Grafuri de Bruijn

► Observație

Circuit eulerian in $B_{n-1} \leftrightarrow$ circuit hamiltonian in B_n

Shortest superstring problem

Shortest superstring problem

Date s_1, s_2, \dots, s_n distincte să se determine cel mai scurt șir s care conține ca subsecvențe șirurile s_1, s_2, \dots, s_n

ACG, CGC, CGA, CGT, GAC, GCG, GTA, TCG

R: TCGACGCGTA

Shortest superstring problem

Notăm

- $\text{suprapunere}(a,b) = \text{lungimea maximă a unui sufix al lui } a \text{ care este prefix al lui } b$
- $\text{suprapunere}(\text{"AGCT"}, \text{"CTAA"}) = 2$
- $\text{suprapunere}(\text{"AGCTA"}, \text{"CTAA"}) = 3$

Shortest superstring problem

- ▶ NP-completă
- ▶ Algoritm greedy – nu optim:

Fie $S = \{s_1, \dots, s_n\}$

Cât timp $|S| > 1$:

- Alege 2 șiruri a și b cu suprapunerea maximă
- elimină a și b din S
- adaugă în S șirul obținut prin suprapunerea lui a și b

Shortest superstring problem

- ▶ NP-completă
- ▶ Algoritm greedy – nu optim:

Fie $S = \{s_1, \dots, s_n\}$

Cât timp $|S| > 1$:

- Alege 2 șiruri a și b cu suprapunerea maximă
- elimină a și b din S
- adaugă în S șirul obținut prin suprapunerea lui a și b

Lungime șir obținut $\sim 2,5 \cdot \text{optim}$

Shortest superstring problem

- ▶ Exemplu algoritm greedy:

AAA AAB ABB BBA BBB

AAAB ABB BBA BBB

AAAB ABBA BBB

AAABBA BBB

AAABBABBB => superstring

Există însă un superstring mai scurt: AAABBBBA

<https://www.coursera.org/learn/dna-sequencing>

Shortest superstring problem

- ▶ Modelare cu grafuri:

- reducere la determinarea unui drum hamiltonian în graful suprapunerilor

- (! probleme NP-complete + algoritmi suboptimali)

- în anumite cazuri reducere la determinarea unui drum eulerian în graf De Bruijn
(polinomial)

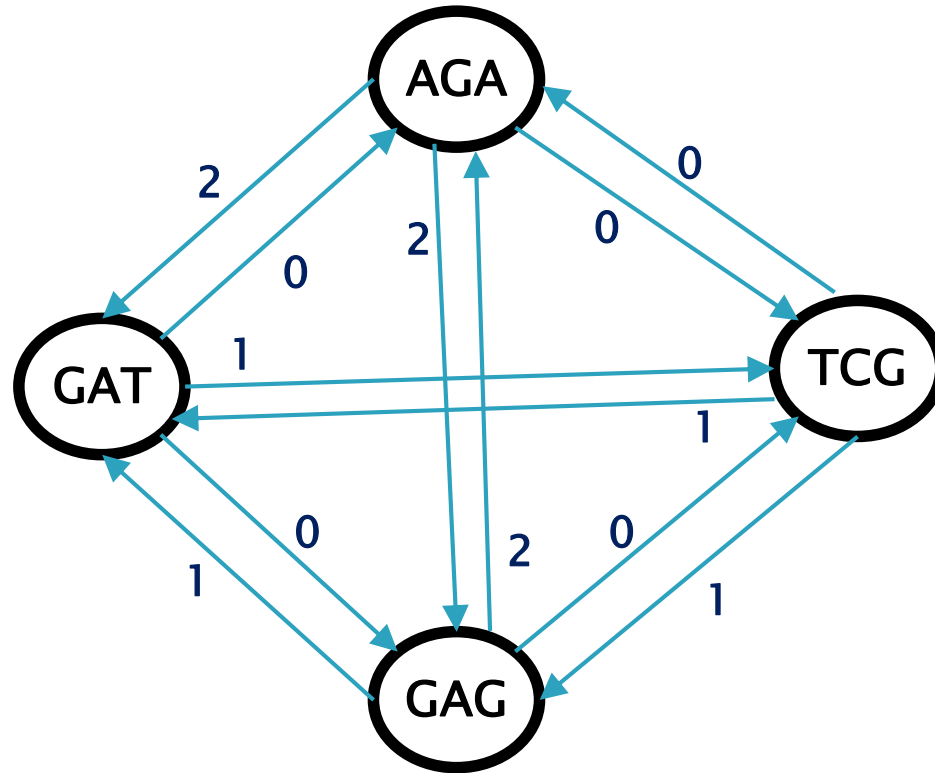
Shortest superstring problem

Graful suprapunerilor

- Vârfuri – șirurile s_1, \dots, s_n
- Arce – între oricare doua vârfuri a și b distincte, cu ponderea $\text{suprapunere}(a, b)$

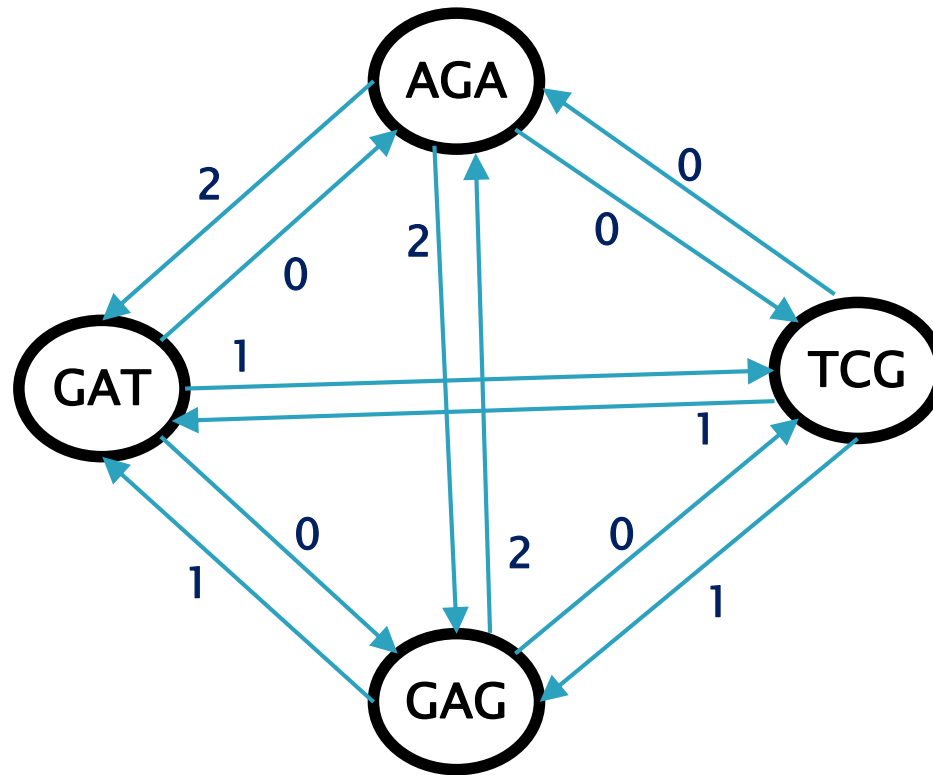
Shortest superstring problem

$S = \{AGA, GAT, GAG, TCG\}$

Shortest superstring problem

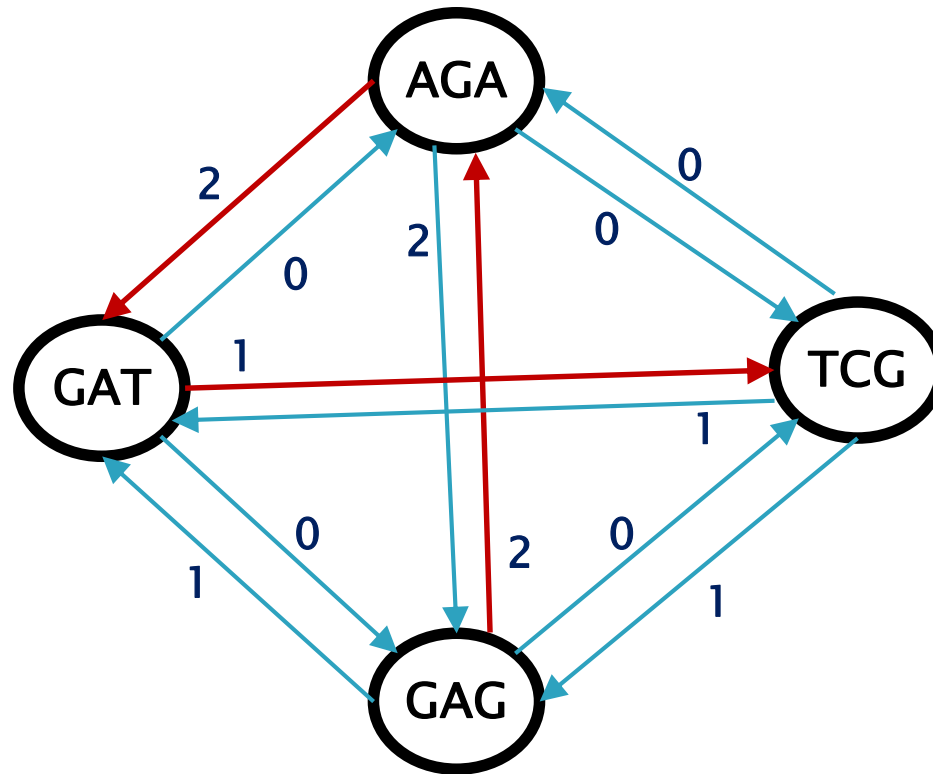
$S = \{AGA, GAT, GAG, TCG\}$

Drum hamiltonian de cost maxim (costul suprapunerilor)
=> cel mai scurt supersir (TSP – NP-complet)

Shortest superstring problem

$S = \{AGA, GAT, GAG, TCG\}$

Drum hamiltonian de cost maxim (costul suprapunerilor)
GAG, AGA, GAT, TCG => cel mai scurt superstring GAGATCG

Shortest superstring problem

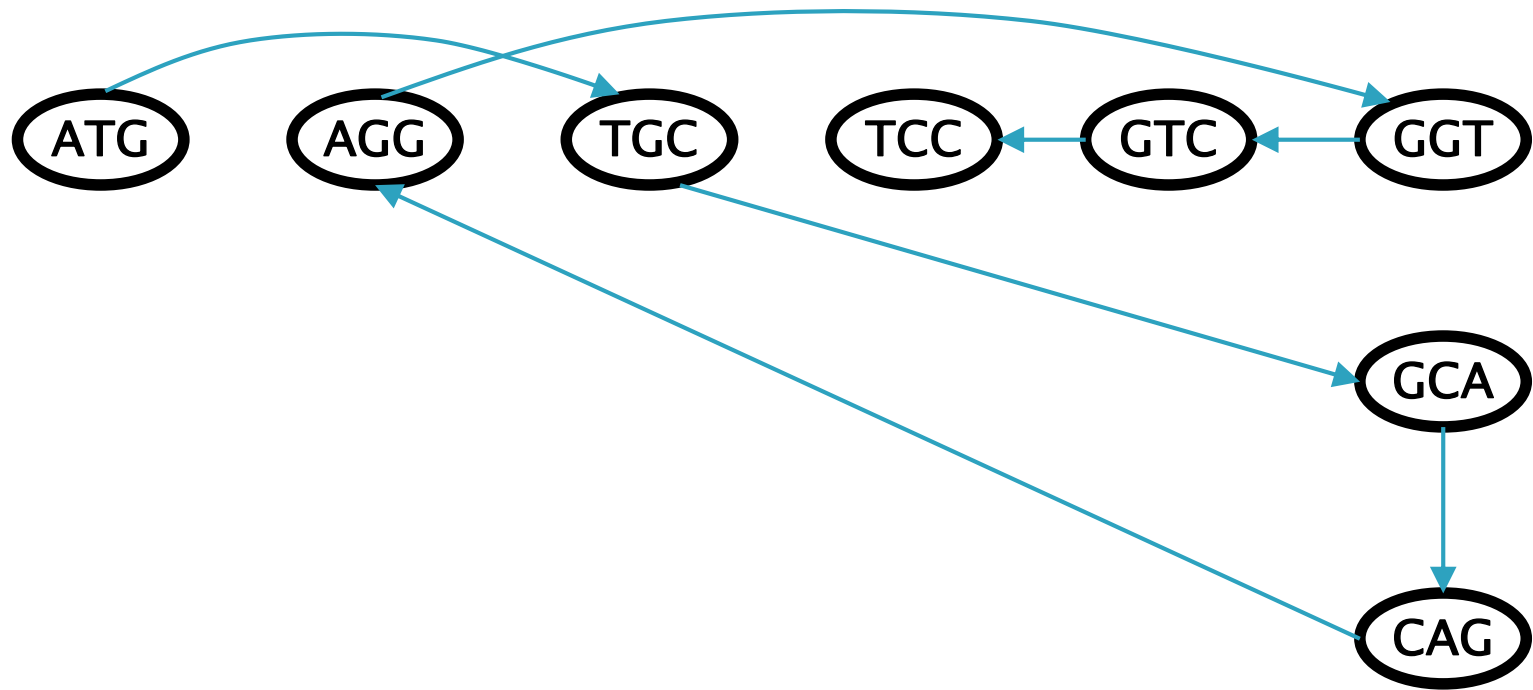
Caz particular – știm toate subsecvențele de lungime k ale unui șir (**k -spectrul șirului**). Să se determine un cel mai scurt superstring al lor (!!nu e unic)

- în graful suprapunerilor ponderile sunt $k-1$

Shortest superstring problem

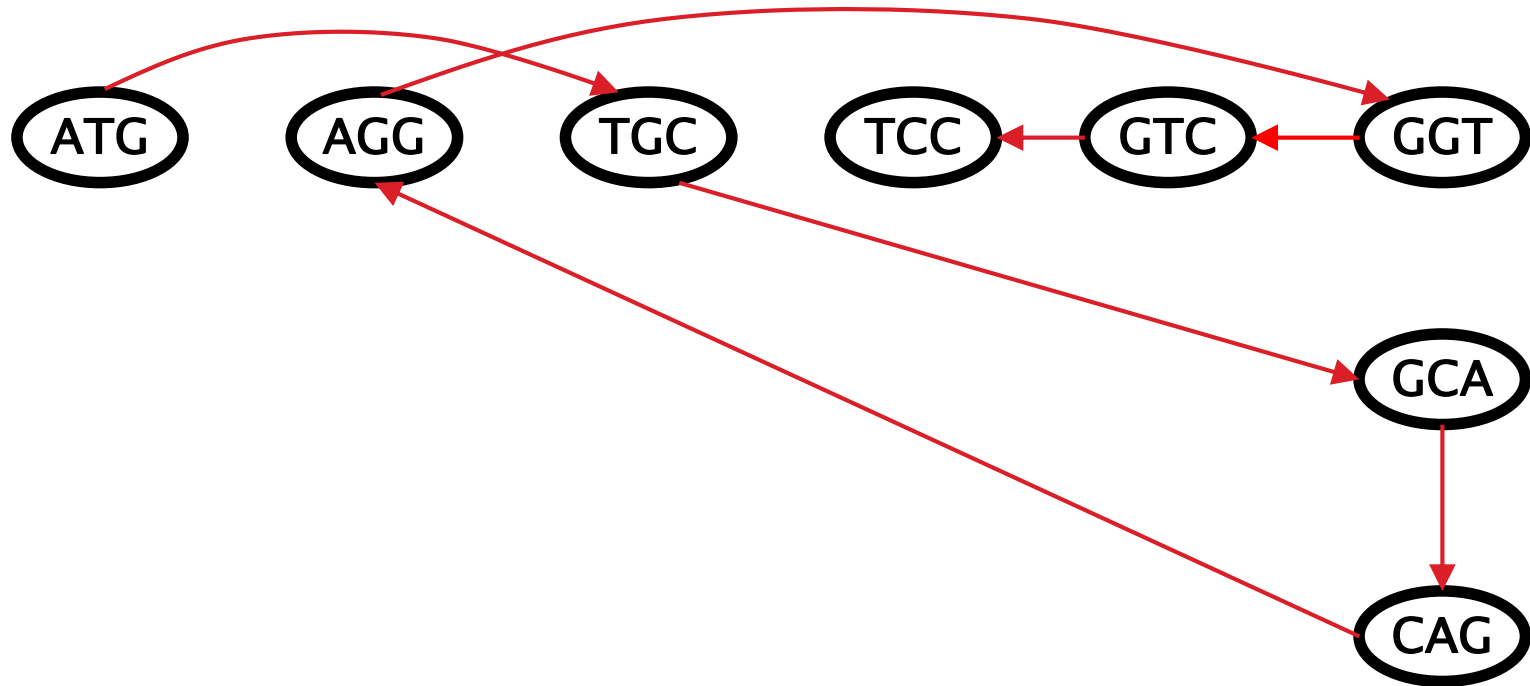
$S = \{\text{ATG}, \text{AGG}, \text{TGC}, \text{TCC}, \text{GTC}, \text{GGT}, \text{GCA}, \text{CAG}\}$

Graful suprapunerilor asociat

Shortest superstring problem

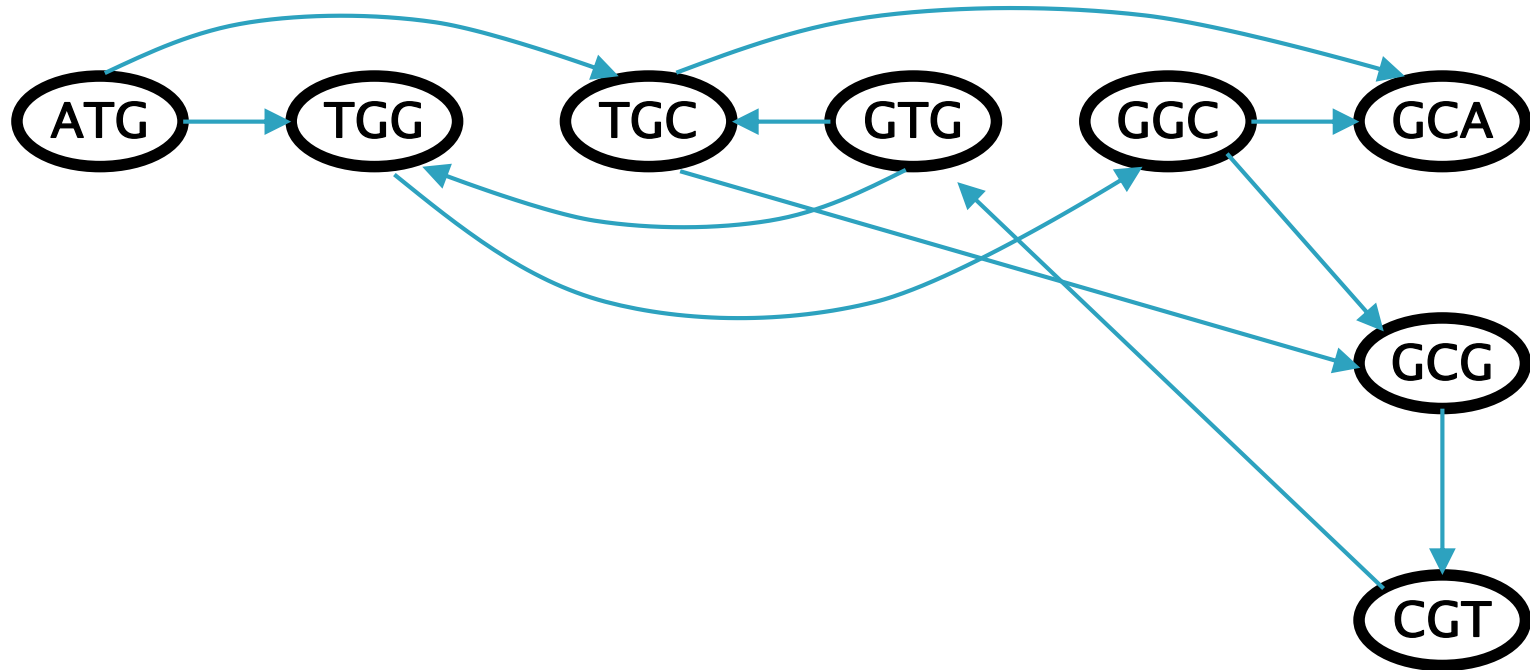
$S = \{\text{ATG}, \text{AGG}, \text{TGC}, \text{TCC}, \text{GTC}, \text{GGT}, \text{GCA}, \text{CAG}\}$

Drum Hamiltonian unic: ATG, TGC, GCA, CAG, AGG, GGT, GTC, TCC =>
superstring **ATGCAGGTCC**

Shortest superstring problem

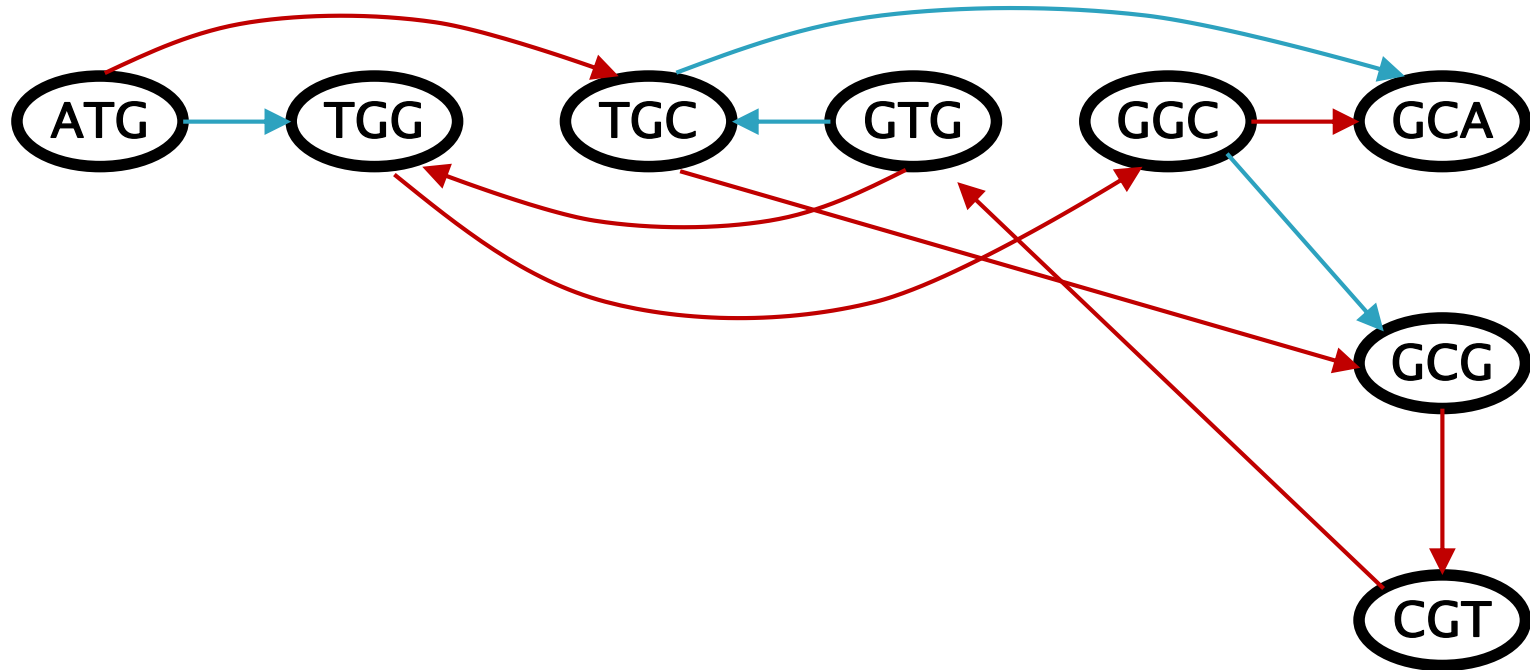
$S = \{\text{ATG}, \text{TGG}, \text{TGC}, \text{GTG}, \text{GGC}, \text{GCA}, \text{GCG}, \text{CGT}\}$

Drum Hamiltonian – nu este unic neapărat

Shortest superstring problem

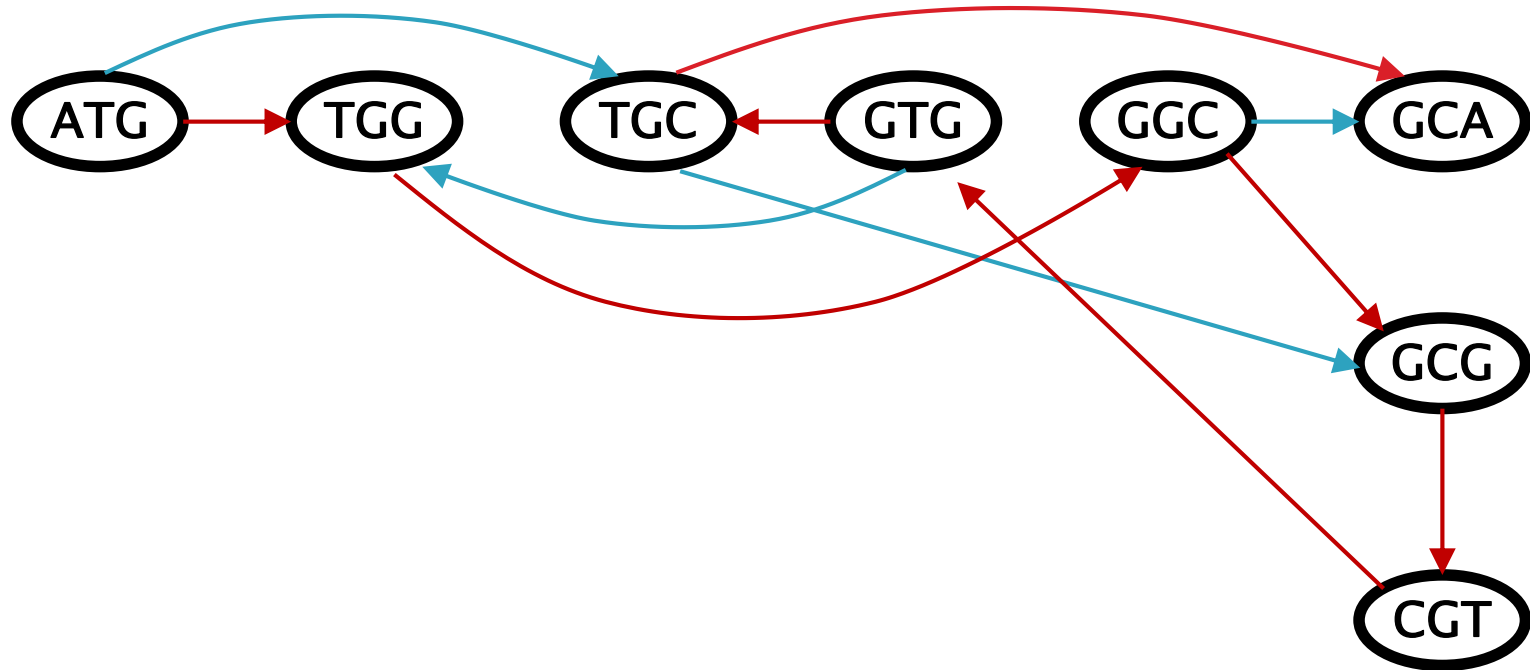
$S = \{\text{ATG}, \text{TGG}, \text{TGC}, \text{GTG}, \text{GGC}, \text{GCA}, \text{GCG}, \text{CGT}\}$

P1: ATG, TGC, GCG, CGT, GTG, TGG, GGC, GCA =>
Superstring=ATGCGTGGCA

Shortest superstring problem

$S = \{\text{ATG}, \text{TGG}, \text{TGC}, \text{GTG}, \text{GGC}, \text{GCA}, \text{GCG}, \text{CGT}\}$

P2: ATG, TGG, GGC, GCG, CGT, GTG, TGC, GCA=>
Superstring=ATGGCGTGCA

Shortest superstring problem

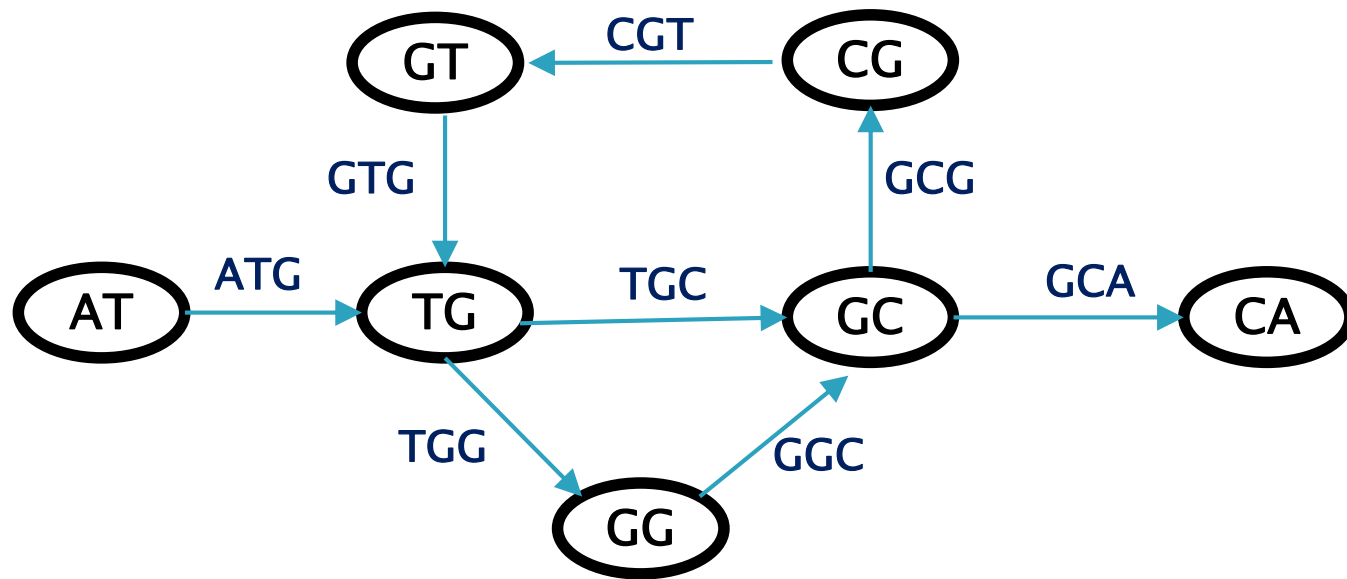
Dacă știm toate subsecvențele de lungime k ale unui sir (k -spectrul șirului) putem însă asocia problemei un Graf de Bruijn

- Arcele corespund k -subsecventelor
- Vârfurile – $(k-1)$ -subsecvente (corespunzătoare suprapunerilor, toate suprapunerile au valoare $k-1$)
- Problema se reduce la drum eulerian

Shortest superstring problem

$S = \{\text{ATG}, \text{TGG}, \text{TGC}, \text{GTG}, \text{GGC}, \text{GCA}, \text{GCG}, \text{CGT}\}$

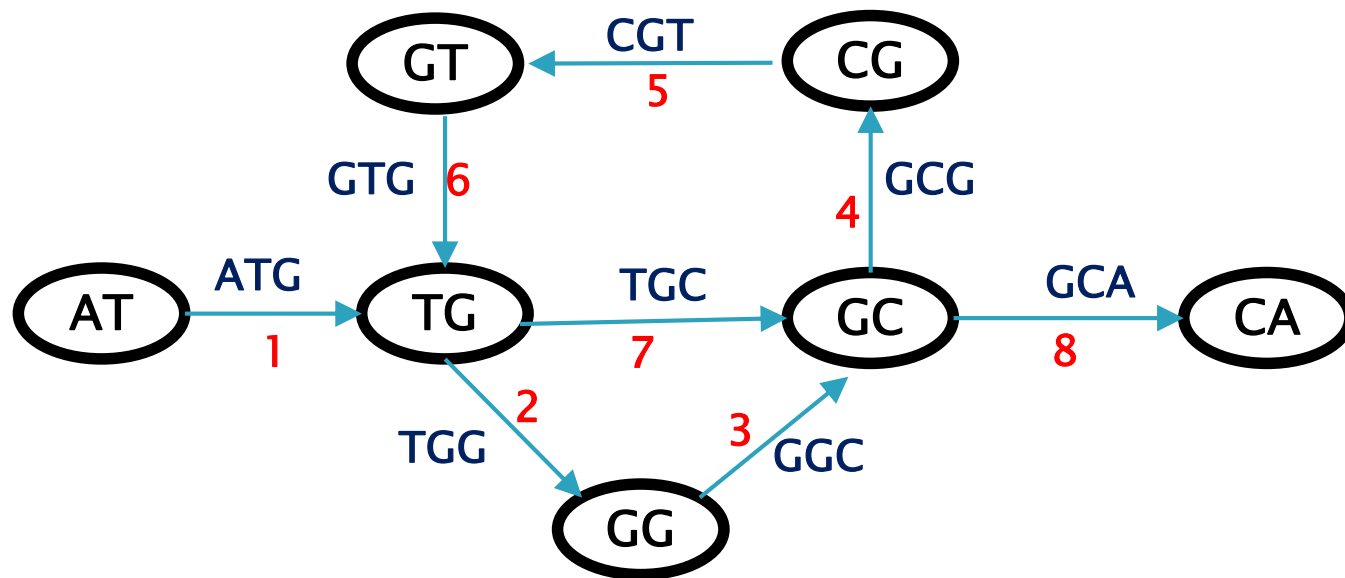
2-secvențe prefixe, sufixe distincte: AT, TG, GC, GT, GG, CA, CG

Shortest superstring problem

$S = \{ATG, TGG, TGC, GTG, GGC, GCA, GCG, CGT\}$

2-secvențe prefixe, sufixe distincte: AT, TG, GC, GT, GG, CA, CG

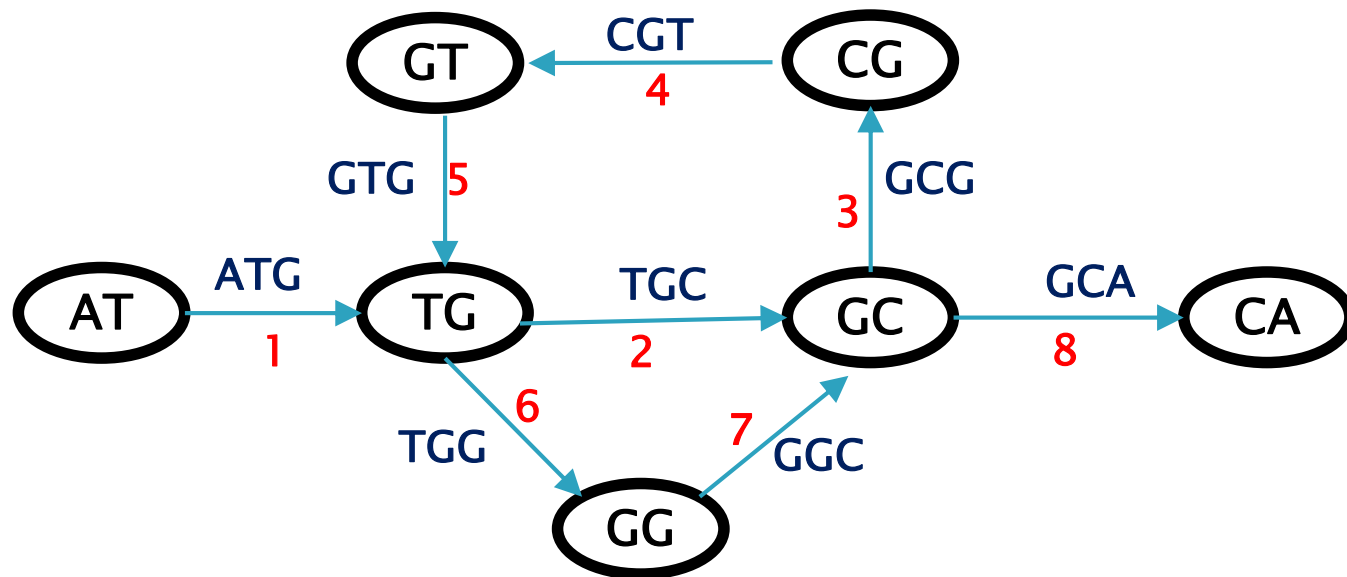

Drum **EULERIAN**: ATG, TGG, GGC, GCG, CGT, GTG, TGC, GCA=>
Superstring =ATGGCGTGCA

Shortest superstring problem

$S = \{ATG, TGG, TGC, GTG, GGC, GCA, GCG, CGT\}$

2-secvențe prefixe, sufixe distincte: AT, TG, GC, GT, GG, CA, CG

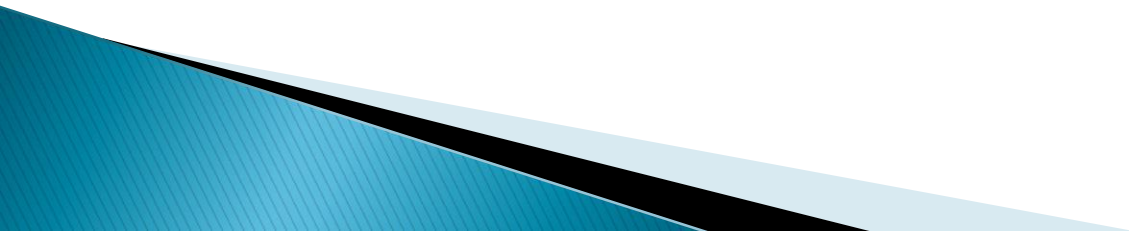

Drum **EULERIAN 2**: ATG, TGG, GGC, GCG, CGT, GTG, TGC, GCA=>
Superstring =ATGGCGTGCA

Temă (suplimentar)

<https://www.infoarena.ro/problema/adn>

<https://infoarena.ro/problema/domino>

Descompuneri euleriene în lanțuri

Descompuneri euleriene în lanțuri

- ▶ **k-descompunere euleriană în lanțuri** a unui graf G =
o mulțime de k lanțuri simple, muchie-disjuncte

$$\Delta = \{P_1, P_2, \dots, P_k\}$$

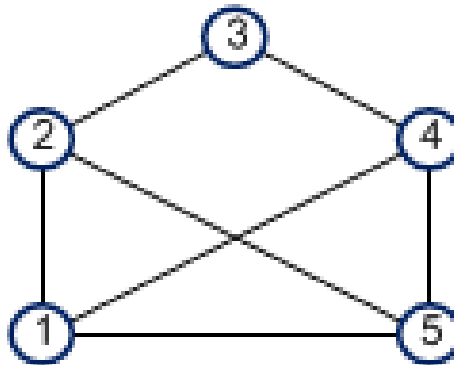
ale căror muchii induc o k -partiție a lui $E(G)$:

$$E(G) = E(P_1) \cup E(P_2) \cup \dots \cup E(P_k)$$

Descompuneri euleriene în lanțuri

► Interpretare

De câte ori (minim) trebuie să ridicăm creionul de pe hârtie pentru a desena diagrama?

Descompuneri euleriene în lanțuri

Teoremă – Descompunere euleriană

Fie $G=(V, E)$ un graf neorientat, conex cu **exact $2k$ vârfuri de grad impar** ($k>0$).

Atunci există o k -descompunere euleriană a lui G și k este cel mai mic cu această proprietate.